

Štvrtá hlava
PRÁVNE ÚKONY

Prvý diel	Všeobecné ustanovenia
Druhý diel	Uskutočňovanie prejavov vôle
Tretí diel	Výklad prejavu vôle
Štvrtý diel	Forma prejavu vôle
Piaty diel	Podmienené následky právnych úkonov
Šiesty diel	Dovolenosť právneho úkonu
Siedmy diel	Vady prejavu vôle
Ôsmy diel	Neplatnosť a zrušiteľnosť

Prvý diel
VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

§ 1
Právny úkon

Právny úkon môže byť založený na jednom alebo viacerých prejavoch vôle.

§ 2
Prejav vôle

(1) Prejavom vôle je každé správanie, ktorým konajúca osoba prejavuje svoj zámer vyvolať právne následky, ktoré by bez tohto zámeru nenastali.

(2) Nedostatok zámeru vyvolať právne následky však nevyklučuje, aby sa za prejav vôle považovalo aj také správanie osoby, ktoré iná osoba dôvodne považovala za jej určený prejav vôle.

(3) Nedostatku zámeru vyvolať právne následky alebo existencie zámeru vyvolať iné právne následky sa nemožno dovolávať voči tretej osobe, ktorá správanie konajúcej osoby dôvodne považovala za právny úkon s obsahom, ktorý by tomuto správaniu spravidla prisúdila bežná rozumná osoba v postavení tretej osoby.

§ 3
Právne následky právneho úkonu

(1) Právny úkon vyvoláva okrem právnych následkov v ňom určených aj právne následky, ktoré s ním spája zákon.

(2) Právne následky vyplývajúce z ustanovení zákona, od ktorých sa možno odchýliť, však právny úkon nevyvolá, ak sa konajúca osoba od nich odchýlila alebo ak by sa tieto následky priečili jej zjavnému zámeru alebo by v obchodnom styku odporovali obchodným zvyklostiam.

(3) Právny úkon vyvoláva aj právne následky, ktoré zodpovedajú rozumnému usporiadaniu prípadu a zvyklostiam, ak sú nevyhnutné na naplnenie zjavného zámeru konajúcej osoby. Ak ide o obchodný styk, tak majú obchodné zvyklosti prednosť pred neobchodnými.

(4) Voči účastníkovi obchodného styku, ktorý nie je podnikateľom, sa však možno dovolávať obchodných zvyklostí podľa odseku 2 a odseku 3, len ak mu boli tieto zvyklosti známe a s touto možnosťou bol uzrozumený.

§ 4

Jednostranný právny úkon

Právny úkon založený len na jednom prejave vôle (jednostranný právny úkon), na základe ktorého má vzniknúť, zmeniť sa alebo zaniknúť právo, vyvoláva právne následky, ak tak ustanovuje zákon, stanovy alebo zmluva.

§ 5

Zmluva

(1) Zmluva je právny úkon, ktorý je založený na zhodných prejavoch vôle dvoch alebo viacerých osôb.

(2) Zmluvné strany si môžu upraviť svoj právny vzťah podľa svojho uváženia.

§ 6

Uznesenie

(1) Uznesenie vyvoláva právne následky, ak oprávnenie na jeho prijatie vyplýva zo zákona alebo na ňom založenej zmluvy alebo stanov.

(2) Uznesenie sa prijíma prejavmi vôle spôsobom ustanoveným zákonom, zmluvou alebo stanovami. Ak tieto neustanovujú inak, tak uznesenie je prijaté, ak bolo schválené nadpolovičnou väčšinou všetkých hlasov, pričom každá osoba oprávnená hlasovať má jeden hlas.

(3) Ak zákon vyžaduje, aby bolo uznesenie zaznamenané v zápisnici, tak sa predpokladá, že uznesenie bolo prijaté s obsahom, ktorý je uvedený v zápisnici.

(4) Nedostatky pri prijímaní uznesenia nespôsobujú jeho neplatnosť, ibaže by mohli ovplyvniť jeho prijatie.

(5) Hlasovanie neoprávnených osôb nespôsobuje neplatnosť uznesenia, ak by aj bez ich hlasov boli splnené podmienky jeho prijatia.

§ 7

Právne konania iné než prejavy vôle

Na iné, prejavom vôle podobné správanie osôb, s ktorým právo spája právne následky, sa ustanovenia tohto zákona o prejavoch vôle primerane použijú, len ak to pripúšťa povaha a účelu tohto správania.

Druhý diel

USKUTOČŇOVANIE PREJAVOV VÔLE

Prvý oddiel

Všeobecné ustanovenia

§ 8

Spôsob uskutočnenia prejavu vôle

Prejav vôle možno uskutočniť konaním aj opomenutím, vrátane automatizovanej činnosti elektronického alebo iného systému, a to výslovne alebo inak, ak toto konanie alebo opomenutie nevzbudzuje pochybnosti o tom, čo chcela konajúca osoba prejavíť.

§ 9

Spoločný prejav vôle

Spoločný prejav vôle viacerých osôb je uskutočnený, len čo svoj zámer prejaví posledná z nich.

§ 10

Schválenie orgánom verejnej moci

(1) Ak zákon pre prejav vôle, na ktorom má byť založený právny úkon, vyžaduje schválenie orgánom verejnej moci, tak právny úkon nie je uskutočnený, kým nie je prejav vôle týmto orgánom schválený.

(2) Ak strana, ktorá nie je o schválenie podľa odseku 1 oprávnená žiadať, pri uzavretí zmluvy o potrebe schválenia nevedela ani nemohla vedieť, tak preň môže určiť primeranú lehotu alebo môže svoj prejav vôle zrušiť; toto právo zanikne, ak ho neuplatní bez zbytočného odkladu po tom, čo sa o potrebe schválenia dozvedela.

(3) Na súhlas udelený po márnom uplynutí lehoty podľa odseku 2, inak po dvoch rokoch od uskutočnenia prejavu vôle, sa neprihliada.

§ 11

Domnienky pri elektronickom prejave vôle

(1) Ak je prejav vôle podpísaný kvalifikovaným elektronickým podpisom alebo pečatou určitej osoby podľa osobitného predpisu, tak sa predpokladá, že ho uskutočnila táto osoba. To platí aj vtedy, ak bol prejav vôle uskutočnený z elektronickej adresy, ktorú určitá osoba používala v predchádzajúcom styku s adresátom alebo ktorú oznámila adresátovi alebo verejne.

(2) Ak sú obsah prejavu vôle, identifikačné údaje konajúcej osoby a jej podpis zachytené elektronickým systémom, ktorý takéto údaje zachytáva systematicky a postupne a ktorý je chránený proti ich zmenám, tak sa predpokladá, že sú tieto údaje pravé a správne.

§ 12

Rozsudky nahrádzajúce prejav vôle

(1) Právoplatný rozsudok, ktorý ukladá povinnosť uskutočniť prejav vôle, nahrádza tento prejav.

(2) Ak sa žalobca žalobou na uloženie povinnosti uskutočniť prejav vôle domáha viac, než na čo má právo, tak súd vyhovie žalobe len v časti, ktorá jeho právu zodpovedá.

(3) Ak nahrádzaný prejav vôle smeruje k uzavretiu zmluvy a rozsudok plne zodpovedá žalobe, tak súd v rozsudku potvrdí uzavretie zmluvy; v takomto prípade právoplatný rozsudok nahrádza celú zmluvu. Inak sa takýto nahrádzaný prejav vôle považuje za návrh na uzavretie zmluvy; ustanovenie § 24 písm. a) tým nie je dotknuté, v prípade odvolania však lehota na prijatie plyní až od právoplatnosti konečného rozhodnutia, i keby bola odvolaním napadnutá len časť rozsudku.

Druhý oddiel

Pôsobenie prejavu vôle

§ 13

neadresovaného

Prejav vôle, ktorý nemusí byť nikomu určený, pôsobí od okamihu jeho uskutočnenia.

§ 14

adresovaného

(1) Prejav vôle, ktorý musí byť určený inej osobe (adresát), pôsobí, len čo jej dôjde. Ak je však určený neurčitým adresátom, tak pôsobí, len čo sa verejne vyhlási.

(2) Prejav vôle dôjde adresátovi, len čo sa s ním oboznámil alebo len čo sa s ním za bežných okolností mohol oboznámiť po tom, čo sa dostal do jeho dispozície.

(3) Ak adresát svoju adresu uviedol v prejave vôle alebo ju oznámil konajúcej osobe, tak sa táto adresa medzi nimi považuje za adresu v jeho dispozícii, až kým tejto osobe neoznámia inú.

(4) Prejav vôle, ktorý ešte nedošiel adresátovi, možno zrušiť. Na zrušenie sa však neprihliada, ak nedošlo adresátovi najneskôr spolu so zrušovaným prejavom vôle.

§ 15
určeného nesvojprávnej osobe

(1) Prejav vôle určený adresátovi, ktorý nie je plne svojprávny, pôsobí, len čo dôjde jeho zákonnému zástupcovi.

(2) Ak je však prejav vôle primeraný rozumovej a vôľovej vyspelosti adresáta, ktorý má aspoň obmedzenú svojprávnosť, alebo ak je takémuto adresátovi výlučne na prospech, tak pôsobí, len čo mu dôjde, ibaže by jeho zákonnému zástupcovi došiel skôr.

§ 16
doručovaného v konaní

Prejav vôle sa nepovažuje za dôjdený len preto, že adresát nahliadol do spisu konania pred orgánom verejnej moci, v ktorom bol tento prejav založený.

§ 17
Domnienka dňa dôjdenia došlého prejavu vôle

(1) Predpokladá sa, že dňom dôjdenia došlého prejavu vôle, ktorý bol odoslaný prostredníctvom prevádzkovateľa poštových služieb, je tretí pracovný deň po odoslaní.

(2) Ak sa však došlý prejav vôle odosielal cezhranične, tak sa predpokladá, že dňom jeho dôjdenia je pätnásty pracovný deň po odoslaní.

(3) Predpokladá sa, že dňom dôjdenia došlého prejavu vôle, ktorý bol odoslaný prostredníctvom elektronických komunikačných sietí, je nasledujúci pracovný deň po odoslaní.

§ 18
Fikcia dôjdenia pri zmarení alebo oneskorení dôjdenia

Ak adresát v rozpore s dobrými mravmi zmaril dôjdenie prejavu vôle alebo spôsobil jeho oneskorenie, tak platí, že mu prejav vôle došiel v deň, keď by mu bol došiel bez zmarenia alebo oneskorenia.

§ 19
Fikcia dôjdenia pri neznámej adrese a pri neznámom adresátovi

(1) Ak konajúca osoba nepozná adresu adresáta, túto nemožno poľahky zistiť a konajúca osoba nemôže prejav vôle uskutočniť inak, tak ho môže odoslať na adresátovu poslednú známu adresu prostredníctvom prevádzkovateľa poštových služieb, ktorý na tejto adrese zanechá oznámenie o úložnej lehote zásielky nie kratšej než sedem dní. V takomto prípade platí, že prejav vôle došiel adresátovi v deň, ktorý nasleduje po uplynutí úložnej lehoty, ibaže by mu došiel skôr inak.

(2) Ak však nie je možné poľahky zistiť ani poslednú známu adresu adresáta alebo ak nie je možné poľahky zistiť, kto je adresátom, tak konajúca osoba môže požiadať súd príslušný podľa miesta jej trvalého pobytu alebo sídla o doručenie prejavu vôle zverejnením na úradnej tabuli a webovom sídle príslušného súdu. V takomto prípade platí, že prejav vôle došiel adresátovi 16. deň po zverejnení, ibaže by mu došiel skôr inak.

(3) Konajúca osoba sa nemôže dovolávať, že podmienky pre dôjdenie prejavu vôle spôsobom podľa odseku 1 a odseku 2 neboli splnené.

§ 20
Zánik bytnosti

Na to, že konajúca osoba v čase medzi odoslaním svojho prejavu vôle a jeho dôjdením adresátovi, zomrela alebo zanikla, sa neprihliada, ibaže by to vyplývalo z prejavu vôle, jeho povahy alebo zákona.

Tretí oddiel
Uzavieranie zmlúv

[Po dokončení časti o záväzkovom práve sa zväží prípadný presun úpravy o uzavieraní zmlúv do časti o záväzkovom práve, s doplnením, že úprava platí nielen pre záväzkové zmluvy, ale aj nakladacie (dispozičné), dedičské či rodinnoprávne zmluvy.]

§ 21
Návrh na uzavretie zmluvy

Kto navrhne inej osobe uzavretie zmluvy, je návrhom viazaný, ibaže by z neho vyplývalo inak.

§ 22
Zánik návrhu

Návrh na uzavretie zmluvy zaniká, ak ho adresát odmietne, márne uplynie lehota na jeho prijatie alebo ho navrhovateľ odvolá.

§ 23
Lehota na prijatie určená navrhovateľom

(1) Ak navrhovateľ určil lehotu na prijatie návrhu na uzavretie zmluvy, tak návrh možno prijať iba v tejto lehote.

(2) Ak bol návrh odoslaný, tak lehota na jeho prijatie začne plynúť od jeho odoslania. Ak bol však v návrhu uvedený deň jeho uskutočnenia, tak lehota začne plynúť po tomto dni.

§ 24
Lehota na prijatie neurčená navrhovateľom

Ak navrhovateľ neurčil lehotu na prijatie návrhu na uzavretie zmluvy, tak návrh zaniká:

- a) ak ho neprítomný adresát neprijme v lehote primeranej povahe navrhovanej zmluvy a rýchlosti prostriedkov, ktoré navrhovateľ použil na odoslanie návrhu, alebo
- b) ak ho prítomný adresát neprijme ihneď; za prítomného sa považuje aj adresát, ktorý sa s navrhovateľom v rovnakom čase zúčastňuje telefonickej alebo obdobnej komunikácie.

§ 25
Odvolarie návrhu

(1) Na odvolanie návrhu na uzavretie zmluvy sa neprihliada, ak nedošlo adresátovi skôr, než ten odoslal navrhovateľovi prijatie návrhu.

(2) Odvolať návrh však nemožno, ak v ňom navrhovateľ vyjadril jeho neodvolateľnosť. Návrh nemožno odvolať ani vtedy, ak v ňom navrhovateľ určil lehotu na jeho prijatie, ibaže by z neho vyplývalo, že môže byť odvolaný aj v takomto prípade.

§ 26
Prijatie návrhu

(1) Návrh na uzavretie zmluvy môže adresát prijať prejavom vôle určeným navrhovateľovi.

(2) Mlčanie alebo nečinnosť znamenajú prijatie návrhu, len ak to bolo dohodnuté alebo ak to nezbudzuje pochybnosti o tom, že adresát chcel mlčaním alebo nečinnosťou návrh prijať.

(3) Zmluva môže byť uzavretá aj prijatím návrhu bez jeho dôjdenia navrhovateľovi, ak je to všeobecne alebo medzi stranami bežné alebo ak sa navrhovateľ dôjdenia vzdal.

§ 27

Fikcia včasnosti prijatia

Prijatie návrhu na uzavretie zmluvy po uplynutí lehoty na jeho prijatie sa považuje za včasné, ak z neho vyplýva, že bolo odoslané za takých okolností, že by bolo došlo navrhovateľovi včas, ak by jeho preprava bola prebiehala obvyklým spôsobom. To neplatí, ak navrhovateľ bez zbytočného odkladu upovedomil adresáta, že návrh považuje za zaniknutý, alebo mu v tomto zmysle odoslal správu.

§ 28

Neskoré prijatie a prijatie so zmenami

- (1) Neskoré prijatie návrhu na uzavretie zmluvy sa považuje za nový návrh.
- (2) Prijatie návrhu, ktoré obsahuje dodatky, výhrady, obmedzenia alebo iné zmeny, je odmietnutím návrhu a považuje sa za nový návrh.

§ 29

Nedohoda o všetkých bodoch zmluvy

- (1) Predpokladá sa, že zmluva nie je uzavretá, kým sa strany nedohodnú na všetkých podmienkach zmluvy, ktorých dohodnutie požadovala aspoň jedna z nich. Dohodnuté podmienky nie sú v takomto prípade záväzné, ani ak bol o nich vykonaný zápis.
- (2) Ak sa však strany mylne domnievali, že sa dohodli aj na podmienke, ktorej dohodnutie požadovala aspoň jedna z nich, tak podmienky, ktoré boli dohodnuté, sú záväzné, ak sa dá predpokladať, že strany by zmluvu uzavreli aj bez dohodnutia sa na tejto podmienke.

§ 30

Uzavretie zmluvy na dražbe

- (1) Na dražbe je zmluva uzavretá príklepom.
- (2) Ponuka zaniká, ak bola urobená vyššia ponuka alebo ak sa dražba skončila inak než príklepom.

Tretí diel

VÝKLAD PREJAVU VÔLE

§ 31

Subjektívny a objektívny výklad

- (1) Prejav vôle sa vykladá podľa úmyslu konajúcej osoby.
- (2) Ak je prejav vôle určený určitému adresátovi, tak sa vykladá podľa úmyslu konajúcej osoby, len ak ho adresát poznal alebo ak si záujmy konajúcej osoby vzhľadom na povahu prejavu vôle zasluhujú prednosť. Inak sa prejavu vôle prisúdi taký význam, aký by mu spravidla prisúdila bežná rozumná osoba v postavení adresáta.
- (3) Ak je prejav vôle určený neurčitým adresátom, tak sa vykladá podľa úmyslu konajúcej osoby, len ak by ho bežná rozumná osoba v postavení adresáta spravidla bola poznala. Inak sa mu prisúdi taký význam, ktorý zodpovedá rozumnému usporiadaniu vecí a zvyklostiam.

§ 32

Okolnosti vplývajúce na výklad

- (1) Pri výklade prejavu vôle sa vezme náležitý zreteľ na všetky okolnosti súvisiace s jeho uskutočnením, vrátane toho, čo mu predchádzalo, praxe zavedenej medzi stranami ako aj ich následného správania.
- (2) Pri výklade výrazov v obchodnom styku sa vezme náležitý zreteľ aj na význam, ktorý sa im spravidla v tomto styku prikladá. Voči účastníkovi tohto styku, ktorý nie je podnikateľom, sa však tohto významu možno dovoľávať, len ak mu bol známy.

§ 33

Výklad v prospech platnosti

Pri výklade sa treba prikloniť k takému z možných významov prejavu vôle, ktorý nespochybňuje platnosť na ňom založeného právneho úkonu.

§ 34

Výklad v prospech spotrebiteľa

V právnom styku so spotrebiteľom sa v prípade pochybností o význame zmluvnej podmienky použije taký z jej možných výkladov, ktorý je pre spotrebiteľa najpriaznivejší. To neplatí v konaniach o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach podľa osobitného predpisu alebo pri výkone kontroly alebo dohľadu nad dodržiavaním povinností podľa osobitných predpisov.

§ 35

Výklad proti navrhovateľovi

Ak môže mať použitý výraz rôzny význam, tak sa v pochybnostiach vyloží na farchu toho, kto ho použil ako prvý. To neplatí, ak bol touto osobou spotrebiteľ.

§ 36

Prejav vôle vo viacerých jazykoch

Ak bol prejav vôle uskutočnený vo viacerých jazykoch, tak sa mu v pochybnostiach prisúdi význam podľa tej jazykovej verzie, ktorá bola základom pre ostatné verzie.

Štvrtý diel

FORMA PREJAVU VÔLE

§ 37

Sloboda formy

Prejav vôle môže mať akúkoľvek formu, ibaže by preň zákon, zmluva alebo stanovy vyžadovali dodržanie určitej formy (predpísaná forma).

§ 38

Následky nedodržania predpísanej formy

(1) Právny úkon založený na prejave vôle, ktorý nebol uskutočnený v predpísanej forme, je neplatný.

(2) Prejav vôle, ktorého formu predpísala zmluva, stanovy alebo piata časť tohto zákona, však napriek nedodržaniu predpísanej formy nespôsobuje neplatnosť právneho úkonu, ak konajúca osoba na jeho základe od druhej strany prijala plnenie alebo ak sama plnila a druhá strana s plnením súhlasila.

§ 39

Rozsah predpísanej formy čo do obsahu

V predpísanej forme musí byť zaznamenaný celý obsah prejavu vôle, ibaže by sa nedodržanie formy pre určitú jeho časť nepriečilo účelu, pre ktorý bola táto forma pre tento prejav vôle predpísaná.

§ 40

Forma požadovaná pri uzavretí zmluvy

(1) Ak pri rokovaní o uzavretí zmluvy, pre ktorú nie je predpísaná žiadna forma, aspoň jedna strana požadovala jej uzavretie v určitej forme, tak sa predpokladá, že zmluva nie je bez dodržania tejto formy uzavretá.

(2) Ak však napriek nedodržaniu požadovanej formy aspoň jedna strana plnila a druhá strana s plnením súhlasila, tak platí, že strany od požiadavky, aby bola zmluva uzavretá v určitej forme, upustili.

§ 41

Forma následných prejavov vôle

(1) Predpísaná forma prejavu vôle sa vzťahuje aj na následné prejavy vôle, ktorými sa v rozsahu podľa § 39 mení obsah právneho vzťahu, ktorý vyplýva z tohto prejavu vôle, alebo ktorými sa tento vzťah ruší. To neplatí pre zrušenie prejavu vôle.

(2) Ak strany uzavreli zmluvu v určitej forme, tak sa predpokladá, že touto zmluvou rovnakú formu predpísali aj pre následné prejavy vôle, ktorými sa mení v tejto forme zaznamenané určenie obsahu zmluvného vzťahu alebo sa tento vzťah ruší.

§ 42

Rozsudok nahrádzajúci prejav vôle

Predpísaná forma je dodržaná vždy, ak je prejav vôle nahradený právoplatným rozsudkom (§ 12).

§ 43

Textová forma

(1) Prejav vôle, pre ktorý je predpísaná alebo požadovaná textová forma, musí byť čitateľne zaznamenaný na trvanlivom nosiči a musí z neho vyplývať, kto je konajúcou osobou.

(2) Trvanlivým nosičom je prostriedok, ktorý umožňuje uchovávať zaznamenaný obsah tak, aby sa k nemu dalo pristupovať a používať ho počas doby primeranej účelu, pre ktorý bol obsah zaznamenaný, a ktorý zároveň umožňuje nezmenenú reprodukciu tohto obsahu.

§ 44

Písomná forma

(1) Prejav vôle, pre ktorý je predpísaná alebo požadovaná písomná forma, musí byť uskutočnený v textovej forme a konajúca osoba ho musí podpísať vlastnoručne svojim menom.

(2) Vlastnoručný podpis môže byť nahradený spôsobom, ktorý podľa osobitného predpisu nahrádza vlastnoručný podpis. Rovnako môže byť nahradený aj mechanickými prostriedkami, ak je to obvyklé alebo ak sa požiadavka vlastnoručného podpisu javí ako neprimeraná; nesplnenia týchto podmienok sa môže dovoľávať iba adresáť prejavu vôle.

(3) Ak písomnú formu predpisuje zmluva alebo ju požaduje niektorá strana pri rokovaní o uzavretí zmluvy, tak je písomná forma dodržaná aj vtedy, ak je elektronický prejav vôle podpísaný inak, než spôsobom, ktorý podľa osobitného predpisu nahrádza vlastnoručný podpis. To neplatí, ak zo zmluvy alebo z požiadavky niektorej strany vyplýva, že je potrebné prejav vôle podpísať spôsobom podľa osobitného predpisu.

(4) Písomnú formu možno nahradiť notárskou zápisnicou.

§ 45

Úradné osvedčenie podpisu pri elektronických úkonoch

Ak sa vyžaduje úradné osvedčenie pravosti podpisu, tak sa pri prejave vôle podpísanom kvalifikovaným elektronickým podpisom alebo pečatou podľa osobitného predpisu považuje táto požiadavka za splnenú.

§ 46

Podpis osobou, ktorá nevie čítať alebo písať

(1) Na písomný prejav vôle tých, ktorí nemôžu čítať alebo písať vôbec alebo len s veľkými ťažkosťami, je potrebná notárska zápisnica.

(2) Odsek 1 však neplatí, ak je konajúca osoba schopná sa s obsahom prejavu vôle oboznámiť sama, prostredníctvom prístrojov, špeciálnych pomôcok alebo inej osoby, ktorú si

zvolí, a pripojiť k nemu vlastnoručný podpis. Ak nie je konajúca osoba schopná vlastnoručne sa podpísať, tak môže podpis nahradiť pred dvomi svedkami znakom napísaným rukou alebo inak, ak jeden zo svedkov k tomuto znaku pripíše meno konajúcej osoby. Ustanovenie § XX o svedkoch v takomto prípade platí primerane.

§ 47

Podpisy na listine

Ak sa v listinnej podobe uzatvára zmluva, ktorou sa zriaďuje alebo prevádza právo, ktoré sa zapisuje do osobitného registra, alebo sa ňou toto právo mení alebo ruší, tak podpisy všetkých konajúcich osôb musia byť na tej istej listine a musia sa vzťahovať na ten istý obsah.

Piaty diel

PODMIENENÉ NÁSLEDKY PRÁVNÝCH ÚKONOV

Prvý oddiel

Podmienky a určenie času

§ 48

Definícia podmienok

(1) Ak to zákon alebo povaha právneho úkonu nevyklučuje, tak možno právne následky právneho úkonu celkom alebo sčasti podmieniť budúcou neistou skutočnosťou, a to tak, že jej splnením právne následky nastanú (odkladacia podmienka) alebo pominú (rozvázovacia podmienka).

(2) Podmienkou môže byť aj potvrdenie alebo vyvrátenie toho, či v minulosti nastala alebo v čase uskutočnenia právneho úkonu stále trvá určitá skutočnosť, ktorej vznik alebo trvanie nie sú stranám známe.

(3) Ak z právneho úkonu alebo jeho povahy nevyplýva inak, tak sa podmienka považuje za odkladáciu.

§ 49

Okamih následkov

(1) Právne následky právneho úkonu nastanú alebo pominú ku dňu splnenia podmienky. Ak právne následky pominú, tak sa obnovuje predošlý stav.

(2) Ak sa strany dohodli, že právne následky nastanú alebo pominú ku skoršiemu dňu ako ku dňu splnenia podmienky, tak si po splnení podmienky strany navzájom vydajú všetko, čo by druhá strana nadobudla od tohto skoršieho dňa. Ustanovenie § XX (o vydávaní bezdôvodného obohatenia) platí v takomto prípade rovnako.

§ 50

Lehota na splnenie podmienky

(1) Ak ide o podmienku, ktorej splnenie závisí výlučne od správania jednej zo strán, a strany pre jej splnenie neurčili primeranú lehotu, tak ju môže určiť druhá strana.

(2) Ak ide o podmienku, ktorej splnenie závisí od správania tretej osoby alebo orgánu verejnej moci, a strany pre jej splnenie neurčili primeranú lehotu, tak ju môže určiť každá z nich; ak ju určia rôzne, tak platí tá kratšia.

(3) Po márnom uplynutí lehoty určenej podľa odseku 1 alebo 2 sa na následné splnenie podmienky neprihliada.

§ 51

Nepoctivé splnenie alebo zmarenie podmienky

(1) Na splnenie podmienky sa neprihliada, ak jej splnenie v rozpore s dobrými mravmi spôsobila strana, ktorá na to nebola oprávnená a ktorej bolo splnenie podmienky na prospech.

(2) Ak strana, ktorej bolo nespĺnenie podmienky na prospech, v rozpore s dobrými mravmi zmarila jej splnenie, tak sa podmienka jej zmarením považuje za splnenú.

§ 52

Nepodmienený právny úkon

Právny úkon, ktorého právne následky boli podmienené, hoci to zákon alebo povaha tohto úkonu vylučuje, je neplatný.

§ 53

Nedovolené podmienky

(1) Právny úkon, ktorého právne následky boli podmienené odkladacou podmienkou, ktorá je od počiatku zjavne nikým nespĺniteľná, alebo podmienkou, ktorú zákon zakazuje alebo ktorá sa prieči dobrým mravom, je neplatný.

(2) Na rozvázovaciú podmienku, ktorá je od počiatku zjavne nikým nespĺniteľná, sa neprihliada.

§ 54

Zodpovednosť za škodu do splnenia podmienky

(1) Ak je od odkladacej podmienky závislé nadobudnutie práva, tak strana zodpovedá strane, ktorá mala právo nadobudnúť, za škodu, ktorú mu zavinila tým, že nadobudnutie zmarila alebo že právo zhoršila.

(2) V prípade rozvázovacej podmienky rovnako zodpovedá druhej strane tá strana, ktorá zmarila obnovenie predošlého stavu alebo zhoršila právo, ktoré obnovením predošlého stavu nadobudla druhá strana.

§ 55

Neúčinnosť nakladania s právom do splnenia podmienky

(1) Ak je od odkladacej podmienky závislé nadobudnutie práva, tak sa nakladanie s týmto právom v prospech tretej osoby považuje splnením podmienky za neúčinné v rozsahu, v akom zmarilo nadobudnutie práva alebo toto právo zhoršilo.

(2) V prípade rozvázovacej podmienky sa nakladanie s nadobudnutým právom pred splnením tejto podmienky považuje za neúčinné v rozsahu, v akom zmarilo obnovenie predošlého stavu alebo zhoršilo právo, ktoré obnovením predošlého stavu nadobudla druhá strana.

§ 56

Určenie času

Ak to zákon alebo povaha právneho úkonu nevyklučuje, tak v právnom úkone možno ustanoviť, že jeho právne následky celkom alebo sčasti nastanú alebo pominú v určenom čase. Ustanovenia § 52, § 54 a § 55 platia v takomto prípade rovnako.

Druhý oddiel

Povinne zverejňované zmluvy

§ 57

Deň účinnosti

(1) Právne následky zmluvy, ktorá sa povinne zverejňuje podľa osobitného predpisu, nenastanú skôr než ku dňu, ktorý nasleduje po dni zverejnenia celého jej povinne zverejňovaného obsahu.

(2) Odsek 1 však neplatí, ak ide o zmluvu uzavretú na účely odstránenia následkov mimoriadnej udalosti bezprostredne ohrozujúcej život, zdravie, majetok alebo životné prostredie.

§ 58

Lehota na zverejnenie

Na zverejnenie zmluvy, ku ktorému došlo po troch mesiacoch od jej uzavretia alebo od schválenia príslušným orgánom, ak toto schválenie vyžaduje zákon, sa neprihliada.

Tretí oddiel

Súhlas tretej osoby a iného orgánu

§ 59

Udelenia súhlasu alebo nesúhlasu

(1) Ak zákon pre právne následky právneho úkonu vyžaduje súhlas tretej osoby inej než orgán verejnej moci, tak tieto následky nastanú skôr, než je súhlas udelený.

(2) Na jednostranný právny úkon určený určitému adresátovi, pre ktorý zákon vyžaduje súhlas tretej osoby podľa odseku 1, sa však neprihliada, ak ho bez zbytočného odkladu adresát odmietol z dôvodu, že mu nebol súhlas predložený. Adresát však úkon nemôže odmietnuť, ak ho tretia osoba o súhlase upovedomila.

(3) Svoj súhlas alebo nesúhlas môže tretia osoba udeliť pred aj po uskutočnení právneho úkonu, a to voči ktorejkoľvek z jeho strán a akoukoľvek formou.

§ 60

Odvolanie predchádzajúceho súhlasu

Kým nie je právny úkon uskutočnený, tretia osoba môže svoj súhlas odvolať, a to voči ktorejkoľvek zo strán úkonu a akoukoľvek formou. Súhlas však nemožno odvolať, ak to vyplýva z právneho vzťahu, na základe ktorého bol súhlas udelený.

§ 61

Následný súhlas

(1) Následný súhlas pôsobí spätne odo dňa uskutočnenia právneho úkonu. Strany si navzájom vydajú všetko, čo by druhá strana od tohto dňa nadobudla; ustanovenie § XX (o vydávaní bezdôvodného obohatenia) platí v takomto prípade rovnako.

(2) Spätne pôsobenie podľa odseku 1 však nemá vplyv na účinnosť nakladania, ku ktorému došlo pred udelením súhlasu.

§ 62

Lehota na udelenie súhlasu

(1) Ak zákon vyžaduje súhlas tretej osoby so zmluvou len z dôvodu, ktorý sa týka iba jednej strany, a druhá strana o potrebe súhlasu pri uzavretí zmluvy nevedela ani nemohla vedieť, tak táto druhá strana môže určiť primeranú lehotu na jeho udelenie alebo môže svoj prejav vôle zrušiť; toto jej právo zanikne, ak ho neuplatní bez zbytočného odkladu po tom, čo sa o potrebe súhlasu dozvedela.

(2) Na súhlas udelený po márnom uplynutí určenej lehoty podľa odseku 1, inak po šiestich mesiacoch od uskutočnenia právneho úkonu, sa neprihliada.

§ 63

Nesúhlas

Ak tretia osoba prejavila nesúhlas, tak sa jej neskorší súhlas považuje za nový predchádzajúci súhlas.

§ 64

Súhlas iného orgánu právnickej osoby

(1) Ak pre právne následky právneho úkonu právnickej osoby, ktorý uskutočnil alebo má uskutočniť jej orgán, zákon vyžaduje súhlas iného jej orgánu, tak tieto následky nenastanú skôr, než je súhlas udelený.

(2) Súhlas možno udeliť pred aj po uskutočnení právneho úkonu.

(3) Ustanovenia § 59 ods. 2, § 61 a § 62 platia v prípadoch podľa odseku 1 rovnako.

Šiesty diel

DOVOLENOSŤ PRÁVNEHO ÚKONU

§ 65

Rozpor so zákonným zákazom

Právny úkon, ktorý zákon zakazuje, je neplatný, ibaže by zo zákona vyplývalo inak.

§ 66

Rozpor s dobrými mravmi

Právny úkon, ktorý sa prieči dobrým mravom, je neplatný, ibaže by zo zákona vyplývalo inak.

§ 67

Úžera

(1) Právny úkon sa prieči dobrým mravom aj vtedy, ak na jeho uskutočnenie niekto zneužil tieseň inej strany, jej neskúsenosť, rozumovú nevypelenosť, rozrušenie, dôverčivosť, ľahkomyselnosť, finančnú závislosť, neschopnosť plniť povinnosti alebo inú obdobnú nepriaznivú okolnosť na jej strane, a dal si od nej sebe alebo tretej osobe sľúbiť alebo poskytnúť majetkový prospech výmenou za plnenie, ktoré je s týmto prospechom v zarážajúcom nepomere v neprospech zneužitej strany.

(2) Ak je však odplata, ktorú má zneužitá strana poskytnúť druhej strane, zarážajúco privysoká, tak sa ňu neprihliada v časti, v ktorej je zarážajúco privysoká. Zneužitá strana však môže zrušiť aj celý svoj prejav vôle.

(3) Ak je odplata, ktorú má zneužitej strane poskytnúť druhá strana, zarážajúco prinízka, tak sa zneužitá strana môže domáhať, aby súd rozhodol, ak to možno od druhej strany spravodlivo požadovať, že právny úkon sa považuje za platný a že sa odplata zvyšuje na primeranú výšku.

(4) Právo zrušiť svoj prejav vôle a právo domáhať sa platnosti právneho úkonu a zvýšenia odplaty podľa odseku 3 zanikne márnym uplynutím jedného roka, odkedy pominuli nepriaznivé okolnosti podľa odseku 1, alebo, ak ide o neskúsenosť alebo rozumovú nevypelenosť, odkedy sa zneužitá strana o možnosti uplatniť si toto právo dozvedela, najneskôr však uplynutím 10 rokov od uskutočnenia prejavu vôle.

§ 68

Rozpor s uloženým zákazom nakladania s právom

Právny úkon nie je neplatný len preto, lebo ním konajúca osoba nakladala s právom v rozpore so zákazom, ktorý jej bol na základe zákona uložený za účelom ochrany určitých osôb. Voči týmto osobám je však takéto nakladanie neúčinné, ibaže by zákon ustanovoval inak.

§ 69

Rozpor so zmluvou

Právny úkon nie je neplatný len preto, lebo sa ním porušil zmluvný zákaz, ibaže by zákon ustanovoval inak. Právne následky porušenia takéhoto zákazu tým nie sú dotknuté.

§ 70

Nedostatok oprávnenia na výkon činnosti

Právny úkon nie je neplatný len preto, lebo pri jeho uskutočnení konajúca osoba nemala oprávnenie na výkon určitej činnosti, ibaže by zákon ustanovoval inak.

Siedmy diel

VADY PREJAVU VÔLE

§ 71

Duševná porucha

(1) Právny úkon je neplatný, ak ho konajúca osoba uskutočnila v dočasnej duševnej poruche, ktorá ju robí na tento právny úkon nespôsobilou. To neplatí, ak ide o drobnú zmluvu a sú plnené podmienky ustanovené v § XX.

(2) Ak je právny úkon pre konajúcu osobu zarážajúco nevýhodný, tak sa predpokladá, že duševná porucha ju robila na tento právny úkon nespôsobilou.

(3) Ak si duševnú poruchu konajúca osoba spôsobila sama, tak je právny úkon neplatný, len ak

- a) poruchu nepredvídala ani nemohla predvídať,
- b) adresát o poruche vedel alebo mal vedieť alebo
- c) právny úkon vedie k bezodplatnému prisporeniu inej osoby, s výnimkou drobného prisporenia.

§ 72

Bezprávna vyhrážka

(1) Konajúca osoba môže zrušiť svoj prejav vôle, ak ho uskutočnila v dôsledku bezprávnej vyhrážky, ktorá v nej dôvodne vzbudila obavu, že jej alebo inej osobe bude spôsobená vážna ujma.

(2) Právo zrušiť prejav vôle zanikne márnym uplynutím jedného roka, odkedy dôvodná obava pominula, najneskôr však uplynutím 10 rokov od uskutočnenia prejavu vôle.

§ 73

Podvod

(1) Konajúca osoba môže zrušiť svoj prejav vôle, ak ho uskutočnila v omyle, ktorý úmyselne vyvolal adresát tohto prejavu.

(2) Konajúca osoba môže svoj prejav vôle zrušiť aj vtedy, ak ho uskutočnila v omyle, ktorý úmyselne vyvolala tretia osoba, a adresát o omyle vedel. Ak z prejavu vôle priamo získala prospech iná osoba než adresát, tak konajúca osoba môže voči nej zrušiť svoj prejav vôle, ak táto osoba vedela o takomto omyle.

(3) Právo zrušiť prejav vôle zanikne márnym uplynutím jedného roka, odkedy sa konajúca osoba o úmysle vyvolať omyl dozvedela, najneskôr však uplynutím 10 rokov od uskutočnenia prejavu vôle.

§ 74

Omyl

(1) Konajúca osoba môže zrušiť svoj prejav vôle, ak ho uskutočnila v omyle o okolnosti, o ktorej adresát tohto prejavu vedel alebo mal vedieť, že je pre konajúcu osobu rozhodujúca, a zároveň ak adresát omyl vyvolal, vedel alebo mal o ňom vedieť alebo sám bol v tom istom omyle.

(2) Konajúca osoba však nemôže svoj prejav vôle zrušiť, ak sa jej omyl nedá ospravedlniť alebo ak riziko omylu na seba prevzala.

(3) Právo zrušiť prejav vôle zanikne, ak ho konajúca osoba neuplatní bez zbytočného odkladu po tom, čo sa o omyle dozvedela, najneskôr však uplynutím 10 rokov od uskutočnenia prejavu vôle.

(4) Na zrušenie prejavu vôle sa neprihliada, ak adresát pred zrušením alebo bez zbytočného odkladu po tom, čo mu zrušenie došlo, prejavil vôľu, aby mal právny úkon obsah predpokladaný osobou konajúcou v omyle, alebo zmluvu splnil v súlade s takýmto obsahom. V takomto prípade platí, že právny úkon mal od počiatku obsah predpokladaný osobou konajúcou v omyle.

(5) Ak adresát vyvolal omyl úmyselne, tak v takomto prípade platí ustanovenie § 73.

§ 75

Skreslenie prejavu vôle pri prenose

(1) Konajúca osoba môže zrušiť svoj prejav vôle, ak bol jeho obsah skreslený počas prenosu.

(2) Právo zrušiť prejav vôle zanikne, ak ho konajúca osoba neuplatní bez zbytočného odkladu po tom, čo sa o skreslení dozvedela, najneskôr však uplynutím jedného roku od uskutočnenia prejavu vôle.

(3) Ak konajúca osoba zruší svoj prejav vôle, tak má adresát právo na náhradu škody, ktorá mu vznikla tým, že sa na správnosť prejavu vôle spoliehal, najviac však v rozsahu zisku, ktorý adresátovi ušiel z tohto prejavu vôle, ak adresát zisk očakával; to neplatí, ak adresát o skreslení vedel alebo mal vedieť.

Ôsmy diel

NEPLATNOSŤ A ZRUŠITEĽNOSŤ

Prvý oddiel

Neplatnosť

§ 76

Čiastočná neplatnosť

(1) Neplatnosť oddeliteľnej časti právneho úkonu spôsobuje neplatnosť jeho iných častí, len ak by bez nej neboli do právneho úkonu zahrnuté, ibaže by zo zákona vyplývalo inak. Inak je právny úkon platný a na neplatnú oddeliteľnú časť sa neprihliada.

(2) Ustanovenia o voľbe práva alebo o riešení sporov nie sú dotknuté neplatnosťou iných častí právneho úkonu, ibaže by z právneho úkonu vyplývalo inak.

§ 77

Premena

Ak má neplatný právny úkon náležitosti iného právneho úkonu, ktorý by bol platný, tak platí, že bol uskutočnený tento iný právny úkon, ak možno predpokladať, že by ho konajúca osoba bola uskutočnila, ak by o dôvode neplatnosti bola vedela, a ak sa to neprieči dôvodu neplatnosti.

§ 78

Potvrdenie neplatného právneho úkonu

(1) Ak dôvod neplatnosti právneho úkonu odpadol, tak konajúca osoba môže svoj právny úkon potvrdiť; v takomto prípade sa právny úkon považuje za uskutočnený v deň potvrdenia.

(2) Ak strany potvrdili neplatnú zmluvu, tak si navzájom vydajú všetko, čo by druhá strana nadobudla odo dňa jej uzavretia. Ustanovenia § XX (o vydávaní bezdôvodného obohatenia) platia v takomto prípade rovnako.

Druhý oddiel
Zrušiteľnosť

§ 79

Prípustnosť zrušenia

(1) Konajúca osoba môže sama zrušiť svoj prejav vôle, len ak to ustanovuje zákon. Nemôže tak však urobiť, ak vediac o dôvode zrušiteľnosti prejav vôle akoukoľvek formou potvrdila.

(2) Súd môže zrušiť právny úkon len v prípadoch ustanovených zákonom.

§ 80

Zrušenie prejavu vôle konajúcou osobou

(1) Zrušenie prejavu vôle sa uskutočňuje prejavom vôle určeným dotknutej osobe, ibaže by zo zákona vyplývalo inak.

(2) Ak ide o zmluvu, tak je dotknutou osobou druhá zmluvná strana alebo, ak ide o prípad podľa § 73 ods. 2, osoba, ktorá priamo zo zmluvy získala prospech.

(3) Ak ide o jednostranný adresovaný právny úkon, tak je dotknutou osobou adresát. Ak ide o iný jednostranný právny úkon, tak je dotknutou osobou osoba, ktorá priamo z úkonu získala prospech; ak sa však takýto právny úkon oznamuje orgánu verejnej moci, tak postačí, ak sa zrušenie adresuje tomuto orgánu.

§ 81

Následky zrušenia

(1) Zrušený prejav vôle sa považuje za od počiatku neplatný.

(2) Ak by odstránenie následkov zrušenia prejavu vôle nebolo dobre možné, tak súd môže účinky zrušenia čo do času určiť na návrh aj inak než podľa odseku 1. Ak by takéto určenie viedlo k nedôvodnému prospechu jednej strany na úkor druhej, tak má druhá strana právo na peňažnú náhradu zodpovedajúcu tomuto prospechu.

(3) Na toho, kto o dôvode zrušiteľnosti vedel, sa v prípade zrušenia hľadí, ako keby vedel o neplatnosti.

§ 82

Čiastočné zrušenie

Ak sa dôvod zrušenia prejavu vôle alebo právneho úkonu týka iba ich časti, tak ustanovenie § 76 platí v prípade zrušenia rovnako.